

Т.А. Кравцова, викл. (*ХДУХТ, Харків*)

О.М. Муравйова, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

А.С. Інюхіна, викл. (*ХДУХТ, Харків*)

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯК ЗАСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ОВОЛОДІННЯ РОСІЙСЬКОЮ МОВОЮ ЯК ІНОЗЕМНОЮ

Сьогодні все більша увага приділяється людині як особистості – її свідомості, духовності, культурі, моральності, а також високо розвиненому інтелекту й творчому потенціалу. Випускники вищих навчальних закладів повинні володіти знанням основ наук, загальною культурою, вміннями самостійно й креативно мислити, ініціативно, творчо вирішувати життєві та професійні питання. Вивчення студентами-іноземцями російської або української мов як іноземних буде сприяти даному процесу.

Навчання російської мови як іноземної у вищій школі є тією ланкою, де студент удосконалює знання та вміння, набуті ним за попередній період. На сучасному етапі розвитку професійної освіти студентів-іноземців однією з найбільш актуальних проблем є необхідність якісного поліпшення знання російської мови при малій кількості годин навчального навантаження.

Використання традиційних методів та форм роботи на заняттях не достатньо для забезпечення належного рівня знання мови. Необхідно розробляти й використовувати нові підходи та технології, які спрямовані на підвищення мотивації самостійної навчальної діяльності студентів. У цьому випадку роль викладача на занятті носить переважно консультативний й коригувальний характер. Тому ефективність сучасного процесу навчання російської мови визначається вмінням педагога об'єднати студентів в колектив, організувати таку роботу в групі, щоб у кожного її члена була можливість проявити себе як яскраву, активну особистість, успішно доповнювати колектив й одночасно мати можливість самостійно проявлятися в ньому. Викладач повинен створювати особливі умови, при яких студент відчуватиме бажання й матиме реальні можливості користуватися набутими знаннями. Пріоритетом діяльності кожного педагога має бути прагнення перетворити процес навчання з механічного відтворення матеріалу в творчий пошук, який може стати стимулом розвитку інтересу та підвищення мотивації при вивченні російської мови.

Як відомо, метою навчання російської мови як іноземної є формування міжкультурної компетенції студентів, яка реалізується в мовному спілкуванні. Запорукою успішної мовної активності є нетрадиційні форми викладання російської мови, в ході яких студенти-іноземці долучаються до культури України, а також розширюють знання про культурну спадщину рідної країни, що дозволяє їм брати активну участь у діалозі культур та набувати міжкультурних навичок спілкування.

Нестандартні, нетрадиційні форми проведення занять підтримують інтерес іноземних студентів до предмета, навчають роботі з різними джерелами знань, підвищують мотивацію навчання. Високоєфективними заняттями в методичному аспекті, які реалізують нетрадиційні форми навчання, розвитку та виховання студентів є такі заняття як: заняття-спектакль, заняття-свято, заняття-екскурсія, відео заняття, інтегрований заняття та ін. Організація й проведення подібних видів навчальної роботи зі студентами-іноземцями вимагають від педагога знання свого предмета, обізнаності у пізнавальних інтересах й перевагах групи студентів, з якою планується певний вид навчальної діяльності.

Очікувані результати реалізації подібної навчальної діяльності:

1) розширення та поглиблення змісту професійної освіти через вивчення актуальних додаткових відомостей з різних джерел російською мовою;

2) підвищення рівня мотивації вивчення російської мови як особистісно-значущого навчального предмета, що є стимулом до подальшого розвитку та самоосвіти, що сприяє професійному та особистісному становленню майбутніх фахівців;

3) підвищення якості успішності іноземних студентів, розвиток їх творчого потенціалу.

Нестандартні підходи та технології сприяють також виникненню стимулу до розвитку самостійної навчальної діяльності студентів. Урізноманітнити навчальний процес, значно підвищити його ефективність дозволяє також застосування інформаційних технологій, використання засобів мультимедіа й комп'ютерів. Цьому сприяє застосування комп'ютерних презентацій, які відображають життя сучасної молоді, світ професій, країнознавчий матеріал.

Таким чином, застосування інноваційних технологій у навчальному процесі, нетрадиційні форми проведення занять, науково-дослідна діяльність педагога можуть бути прикладом й стимулом виникнення передумов для розвитку здібностей до творчої діяльності студентів.